

Besalú homenatja els 33 liberals morts a la Creu del Candell.

Besalú, Vila Comtal | 21-03-2015 | 15:22

Creu del Candell

¿Que el pas del temps no esborri la memòria?. Amb aquest lema tan concís el municipi de Besalú ha homenatjat avui al matí els 33 liberals afusellats a la zona de la Creu del Candell el 19 de març de 1874. Ho ha fet sota una pluja incessant, protagonista a tothora d'un acte presidit per l'alcalde del poble, Lluís Guinó, que ha inclòs la reposició de la Creu, la col·locació de la placa commemorativa i del cartell il·lustratiu dels fets i d'una explicació històrica a càrrec de Jaume Roure, del Centre d'Estudis Amics de Besalú, davant d'una vintena d'assistents.

Ja fa molts anys que la Creu del Candell apareix mutilada per la part superior. Aquest fet, juntament amb què estigui envoltada de vegetació, provoca que cada cop siguin menys els que coneguin la seva existència i, conseqüentment, els fets que la van propiciar. De fet, el seu aparent abandó popular es fa evident amb una marca, la d'un sender de GR, que deixa entreveure la qualitat inhòspita de l'indret on està col·locada.

L'homenatge es remunta a la Tercera Guerra Carlina, quan es va produir un enfrontament entre l'exèrcit carlí i una columna liberal formada per 2.500 homes i comandada pel general Eduard Nouvilas, que havia sortit de Girona amb l'objectiu de trencar el setge carlí d'Olot. La batalla va transcórrer a la serra del Toix i va representar una important derrota de les tropes governamentals davant de les carlines, que es van fer amb un botí d'armes, cavalls, diners i presoners (uns 1.880), entre els quals el mateix Nouvilas.

Finalment, 33 d'aquests presos, la majoria milicians republicans procedents de la revolució del 1868, van ser afusellats a Besalú a la zona de l'anomenat camp Gran del Candell. Cinc dels quals, apunten els testimonis escrits, varen aconseguir sobreviure i van ser indultats.

Per recordar aquell fet es va alçar la Creu del Candell al mateix indret on es va produir l'afusellament, just al costat del caminet que enllaça Besalú amb Juinyà. La figura està representada per una columna de ferro coronada amb una placa recordatòria i una petita creu, uns elements, aquests dos últims, que han desaparegut. No obstant això, al peu de la columna encara s'hi pot llegir un petit fragment de tribut que deixa palès els successos passats: ¿Glòria a los 33 liberales fusilados por las huestes carlistes el 19 de marzo de 1874?.

Autor: Jordi Nierga/GN